

Közös érdek, hogy szabadulásuk után visszailleszkedjenek a társadalomba

A börtönben töltött évek után segítenek visszatérni az életbe

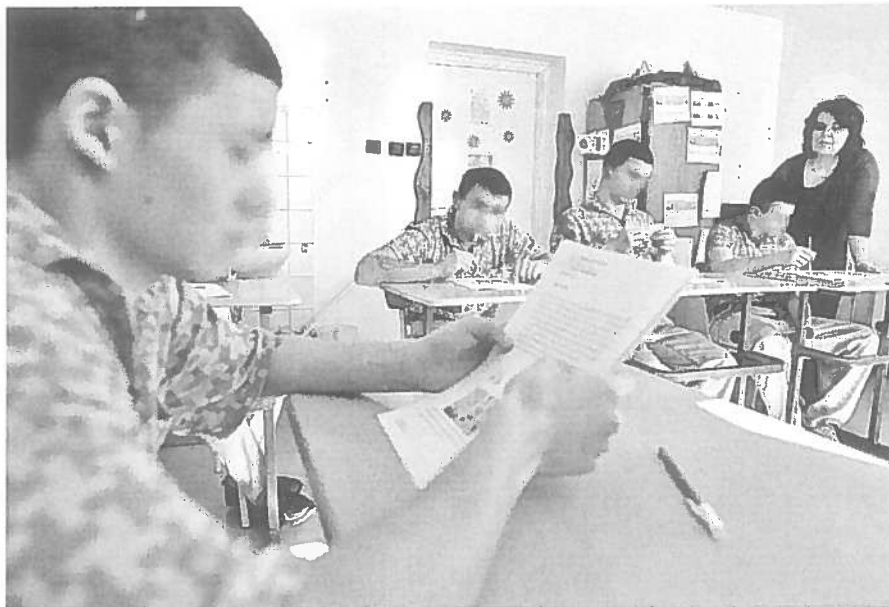
A Belügyminisztérium és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága közösen indította el a „Fogvatartottak reintegrációja” című EFOP-programot. A csúnya idegen szó mögötti tartalom és egyben a program célja az, hogy a fogvatartottak minél nagyobb eséllyel tudjanak visszailleszkedni a társadalomba, azaz találgatnak munkát, lakhatást, „normális” életvitelt, jövőt maguknak. Nem kell bizonygatni, hogy ez mennyire fontos mindannyiunk számára.

Munkatársunktól szerkesztőség@tolnainepijsag.hu

SZEKSZÁRD Nagy József (a nevet megváltoztattuk) öt évet töltött rács mögött. Édesanyja korán meghalt, az apja pedig nem törődött vele, intézetben nevelkedett. Amikor nagykorú lett, család és gyökerek, barátok és ismerősök, munka és lakás nélkül nem tudott megkapaszkodni. Rossz társaság, lopások, piti rablások, drog – ő is könnyedén, szinte sorszerűen beleszűszott a társadalom által előírt és büntetett életmódba. Tizenkilenc évesen már börtönlakó lett.

Milyen jövő várhat rá, amikor öt évi elzártság után, változatlanul család és gyökerek, barátok és ismerősök, munka és lakás nélkül, a meghegyszűszött és a kirekesztettség érzésével terhelve az utárra kerül? Költői a kérdés, nem nehéz válaszolni: nagy eséllyel megismétlődik a korábbi történet, és József kislavartva ismét rács mögé kerül.

A ilyen emberekkel törődni kell, mert értékes tagjai lehetnek a társadalomnak, ha visszatartalmak a helyes útra. Ha visszatartalmak... Nos, erről szól ez a program. A Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben, vagyis a szekszárdi börtönben két tanácsadó, Ár-

Oktatással, felkészítéssel segítik a fogvatartottak szabadulás utáni beilleszkedését (a kép illusztráció)

Fotó: M. D.

Nem mindegy, várja-e valaki odakint a szabadulót

– A visszailleszkedés szempontjából nagyon nem mindegy, hogy várja-e kint valaki a szabadulót, vagy nem – fűzte hozzá Árki Inez. – Volt, akinek segítőtünk kapcsolatot teremteni az édesanyjával, akivel tizenhét éve nem látták egymást, de a fogvatartott számára ez mégis nagyon erős köteleket, végődést je-

lentett. Eljött látogatógófogadásra a fiához. Akármilyen rossz is egy-egy ilyen kapcsolatot, mégis jobb, mint a semmi. A fogvatartottak motivációjának fenntartásában ennek különösen nagy szerepe van. Ezért minden lehetséges módon megpróbáljuk a korábban megromlott családi kapcsolatokat helyreállítani.

– Az, hogy személyesen beszélgethetünk családtagokkal a fogvatartottakról, családi kötődésekről, a kint életéről, megkönnyíti a bent végzett munkánkat. Ha többet tudunk róluk, célirányosan tudjuk irányítani a valók folytatott beszélgetéseket, a segítő tevékenységet – teszi hozzá a tanácsadó hölgy.

Kell a jó példa

A program másik fontos eleme a hozzátartozók támogatása humánszolgálatokkal, álláskeresési segítséggel. Ennek az a célja, hogy a szabadult visszafogadó család stabilabb élethelyzetbe kerüljön. A rendszeresen dolgozó családtag a szabadult motivációját is erősíti, ha személyes példát láthat a boldogulásra.

ki Inez és Túri Levente dolgozik azon, hogy minél nagyobb eséllyel visszatartalmak.

– Azok a fogvatartottak vehetnek részt ebben a programban, akik a közeljövőben szabadulnak, és szembesülnek a visszailleszkedés nehézségeivel – mondja Árki Inez. – Minden ember, minden sors-

más, természetesen egyénileg kell minden fogvatartott családi kapcsolatát, képességeit, habitusát, esetleges szaktudását feltárni, és ezeket lehetőség szerint fejleszteni. Felmérjük, hogy egy-egy adott embernek mire van szüksége a szabadulás utáni sikeres beilleszkedéshez, és erre egyé-

ni fejlesztési tervet készítünk. A programban részt vevők így a számukra leginkább szükséges szolgáltatásokat vehetik igénybe az Intézetben.

– Ne felejtjük el, hogy ezek az emberek hosszú évekig el vannak zárva a külvilágtól – teszi hozzá Túri Levente. – Nem tudják, hol, hogyan kell

a hivatalos ügyeket intézni, egyáltalán milyen hivatalok léteznek, hogyan lehet egy állásra jelentkezni, hogyan kell önéletrajzot készíteni, milyen segítő szervezetekhez, alapítványokhoz fordulhatnak szorult helyzetben. Mi egyéni és csoportos foglalkozásokon munkaerőpiaci ismereteket,

a hivatalos ügyeket intézni, egyáltalán milyen hivatalok léteznek, hogyan lehet egy állásra jelentkezni, hogyan kell önéletrajzot készíteni, milyen segítő szervezetekhez, alapítványokhoz fordulhatnak szorult helyzetben. Mi egyéni és csoportos foglalkozásokon munkaerőpiaci ismereteket,

A közfelfogás szerint a szülőknek illik hozzájárulniuk felnőtt gyermekeik lakhatásához

Általában anyagi akadály van a költözésnek

TOLNA MEGYE-MAGYARORSZÁG A hazai lakosság nyolcvan százaléka szerint a saját tulajdonú lakás továbbra is az önálló élet alapjának számít, felnőtt korban ez adja meg az otthon biztonságát – derül ki az OTP Bank első alkalommal elkészített Hello Otthon kutatásának eredményeiből. A magyar társadalomban nagy elvárások fogalmazódnak meg a szülőkkel szemben, hiszen a többség (61 százalék) úgy gondolja, hogy a felnőtt gyermek lakhatásához a szülőknek is hozzá kell járulniuk. Jelenleg a magyar háztartások ötödében él felnőtt korú gyermek.

Közülük minden negyedik, bár saját jövedelemmel rendelkezik, étkezéséről, a rezsi-költségek rá eső részéről nem gondoskodik és a háztartási munkából sem vesz ki a részét, élvezzi a mamahotel gondoskodását. Ez az életforma elsősorban a férfiakra jellemző.

A szülői ház elhagyása alapvetően pénz kérdése, és a legtöbb költözni vágyó fiatal felkészületlenül éri az elmúlt években tapasztalható jelenlegi lakbér- és ingatlanár emelkedést. Az önálló élet egyik legnagyobb akadályá is így a megfelelő anyagi háttér hiánya. Alátámasztja ezt a meg-

A mamahotel lakó többségében férfiak

Fotó: Shutterstock

állapítást a felmérés egyik becsületes eredménye, miszerint a mamahotelesek fele el szeretne költözni otthonról.

A huszonnyolc éves Dani két éve költözött el a szekszárdi szülői házból. A szülei velő a kapcsolata, és sokat jelentett, hogy nem kellett hozzájárulnia a rezsi-költségekhez, így szinte az egész fizetését félre tudta tenni. Nagy szülői örökségből sikerült végül lakást vennie a családnak, és Dani Pécsre költözött. Mint mondja, ha ez a segítség nem lett volna, valószínűleg még hosszú ideig a mamahotelben lakott volna. VM

Hol lakjanak?

A lakosság megosztott abban a kérdésben, hogy egy önálló jövedelemmel rendelkező fiatalnak a szüleinek kell-e laknia. A felmérés szerint az együttlakással kapcsolatban a 18–24 évesek a legkevésbé elutasítók – igaz, többségük egyelőre a szüleivel lakik. A 25 évnél idősebbek már másképp látják a helyzetet: a gyermek-azülő együttlakását jóval kevésbé fogadják el, és a családon belül egymásnak nyújtott segítség előnyeit is kevésbé értékelik.